

Автор:

Кокойло Альона Юріївна,
студентка 51 ОВмз групи

Науковий керівник:

Кухар Людмила Олександрівна,
старший викладач кафедри комп'ютерної
інженерії

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ТЕСТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Анотація. Статтю присвячено питанням використання дидактичних тестів у навчальному процесі. Розглянуто різну класифікацію дидактичних тестів, їх особливості та етапи конструювання. Розроблено методичні рекомендації щодо поліпшення системи дидактичного тестування та покращення ефективності його використання у навчальному процесі.

Ключові слова: тест, педагогічний тест, дидактичний тест, тестування, етапи конструювання дидактичного тесту, функції дидактичного тесту, види дидактичних тестів.

Вступ. Сьогодні йде інтенсивний пошук об'єктивних методів та засобів контролю навчальної діяльності. Деякі дослідники вважають, що сучасна дидактика буде приречена на поразку, якщо не спиратиметься на об'єктивні методи педагогічної діагностики, яка має багатий інструментарій. На думку К. Інгенкампа, таким засобом є дидактичні тести [1].

Російський дослідник О.М. Майоров у роботі “Теорія і практика створення тестів для системи освіти” дає таке визначення поняттю *тест* – це інструмент, що складається із кваліметрично вивіреної системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, завчасно спланованої технології опрацювання і аналізу результатів, який призначений для вимірювання властивостей і якостей особистості [2].

Тестування — це метод педагогічної діагностики, за допомогою якого вибір поведінки, що презентує передумови чи результати навчального процесу повинен максимально відповідати принципам зіставлення, об'єктивності, надійності та валідності вимірів, повинен пройти опрацювання й інтерпретацію й бути прийнятним для застосування в педагогічній практиці. [2]

Постановка задачі. Часто ототожнюють поняття «педагогічний тест» і «дидактичний тест», але їх потрібно розрізняти.

Означимо ці поняття. *Педагогічний тест* є ключовим поняттям тестології і має такий зміст – це система завдань, результат виконання яких групою тестованих дає змогу досить надійно ранжувати їх за якістю навчання, кількістю наявних знань [2].

Дидактичний тест – це система пов'язаних предметним змістом завдань специфічної форми, що дозволяє якісно оцінити і виміряти рівень результатів навчання: знань, умінь і навичок випробуваних.

Дидактичні тести можна розглядати як складові педагогічних, оскільки основне призначення перших – діагностика наявного або здобутого рівня знань, вмінь, а педагогічні тести ми можемо використовувати не лише з цією метою.

Для того щоб використання дидактичних тестів у навчальному процесі виявилось ефективним, необхідно дотримуватися певних методичних рекомендацій щодо їх розроблення та застосування.

Мета роботи. Розглянути дидактичне тестування як засіб діагностики наявного або здобутого рівня знань, умінь та навичок.

Основна частина. Існують певні *етапи розроблення дидактичного тесту*, яких необхідно дотримуватися під час його конструювання. 1. Етап планування тесту. 2. Визначення мети й загального змісту тесту відповідно до бази знань теми. 3. Аналіз навчального матеріалу й визначення цілей навчання. 4. Розроблення проекту тесту та критеріїв оцінювання завдань. 5. Розроблення завдань тесту. 6. Оцінка завдань компетентними особами. 7. Редагування завдань і розроблення детальних інструкцій щодо

їхнього виконання. 8. Складання зразка тесту. 9. Етап перевірки й корегування. 10. Апробація тесту у вибраній групі. 11. Статистичний аналіз результатів тесту й окремих відповідей. 12. Редагування тесту й розроблення вказівок до нього. 13. Використання тесту. 14. Розроблення стандарту тесту. 15. Упровадження тестових завдань у процес вивчення предмета та своєчасна їхня корекція відповідно до зміни навчальної ситуації [4].

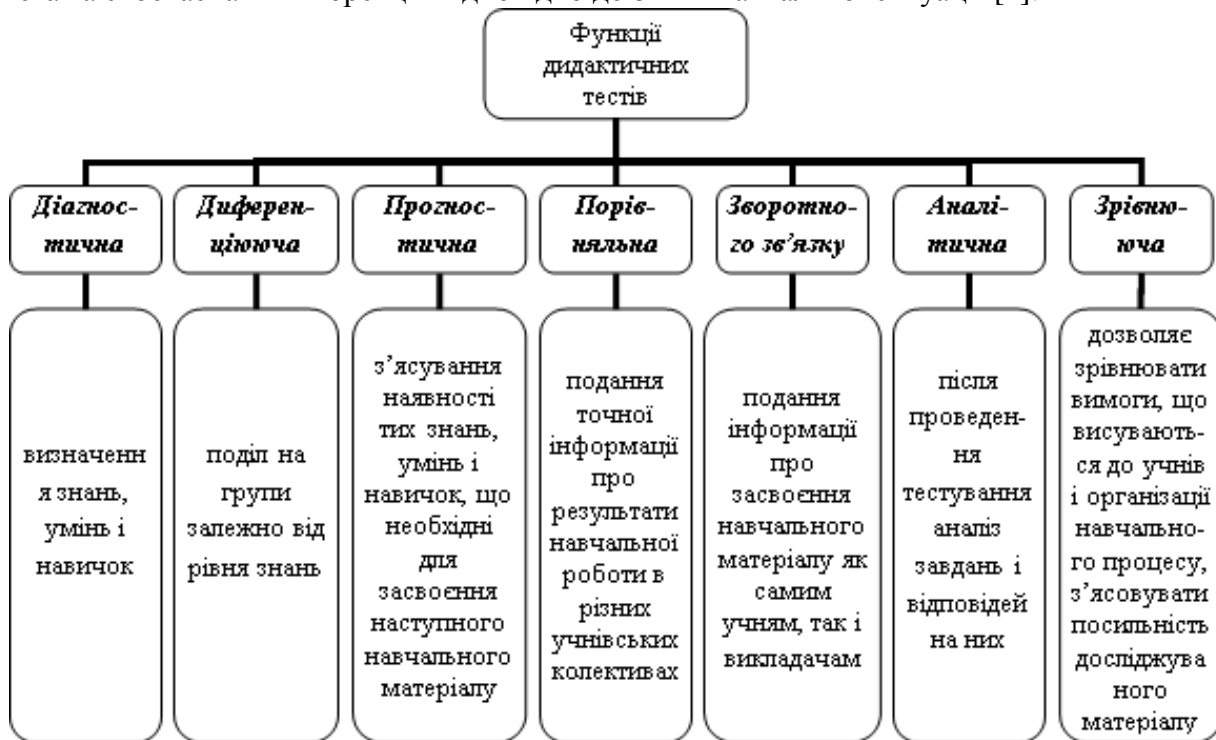

Схема 1. Функції дидактичних тестів [3]

Під час розгляду проблеми використання дидактичних тестів у навчальному процесі, були розроблені нижче викладені методичні рекомендації.

Дидактичний тест під час навчання можна використовувати наступним чином:

- перевірку виконання домашнього завдання організувати у вигляді короткого тесту (7-10 завдань);
- закріплення матеріалу проводити за допомогою тесту, який складається із загальної теорії;
- перед контрольною роботою проводити групове тестування у тестовій оболонці у навчальному режимі (наприклад, програма MyTest), щоб учні мали змогу одразу бачити свої помилки та виправляти їх;
- після вивчення теми для підготовки до тематичного оцінювання сформувати підсумковий тест, що складається приблизно з 20-30 найбільш важливих завдань;
- для апробації тестових завдань можна використовувати їх під час актуалізації опорних знань, де учні зможуть обґрунтувати вибір тієї чи іншої відповіді.

Для того, щоб використання дидактичних тестів було ефективним, необхідно виконання таких умов: систематичність тестування; тестові завдання повинні добиратися з навчальної літератури, яка доступна учням; дистрактори (неправильні відповіді) повинні бути правдоподібними, мати реальне відношення до предмету, що вивчається; варіанти відповідей повинні виключати можливість простого вгадування або відкидання неправильної відповіді; у тесті не повинно прослідковуватися закономірності розміщення правильної відповіді; виключати всі неоднозначні запитання і відповіді; завдання повинні належати до однієї теми, дисципліни, бути взаємопов'язаними, взаємодоповнюючими, впорядкованими та стислими.

Висновки. Здійснивши аналіз поставленого запитання, приходимо до висновку, що дотримуючись певних вимог та методичних рекомендацій, щодо поліпшення системи

дидактичного тестування, можна досягти його коректного впровадження у навчальний процес та ефективно використовувати його для діагностики наявного або здобутого рівня знань, умінь та навичок.

Список використаних джерел

1. Педагогіка – Дидактичні тести, самооцінка. / Ягупов В.В. [Електронний ресурс]. - URL: http://eduknigi.com/ped_view.php?id=230
2. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. / Л.О.Кухар, В.П.Сергієнко. – Луцьк, 2010. – 182 с.
3. Професійна педагогіка./ Красильникова Г В. [Електронний ресурс]. - URL: http://lubbook.net/book_303_glava_18_Tema_16.Metodi_kontrol.html
4. Активізація навчання в економічній освіті / Ковальчук Г.О. [Електронний ресурс]. - URL: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/760/42/>